

Всеволод Олексійович Цибенко
(до 70-річчя з дня народження)

Доктору біологічних наук, професору Всеволоду Олексійовичу Цибенку виповнилося 70 років.

Всеволод Олексійович народився 4 жовтня 1933 р. у м. Харкові. Ще будучи студентом Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка, він проявив себе як людина, що надзвичайно захоплена наукою. У той час (1954 – 1964 рр.) на кафедрі фізіології людини і тварин під керівництвом професора А.І.Ємченка було розгорнуто експерименти з вивчення гіпоталамічної регуляції серцево-судинної діяльності, активну участь у яких брав студент, а згодом аспірант В.О.Цибенко. За результатами цих досліджень у 1964 р. він захистив кандидатську дисертацію.

У 1965–1966 рр. В.О.Цибенко проходить наукове стажування в Італії (університет м. Сієна). Після повернення він працює асистентом, а згодом доцентом кафедри фізіології людини і тварин Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка, керує виконанням дипломних і дисертаційних робіт, декілька років перебуває на посаді заступника декана біологічного факультету.

Упродовж багатьох років професор В.О.Цибенко читає загальний курс лекцій з фізіології людини і тварин та спецкурси з фізіології крові та кровообігу, спецкурс з фізіології вегетативної нервової системи та фізіології виділення.

Разом з навчальною роботою Всеволод Олексійович активно продовжує науководослідну, результатом якої став захист у 1984 р. докторської дисертації “Гипоталамическая регуляция кровообращения в большом и малом кругах”. На підставі експериментальних результатів В.О.Цибенко теоретично обґрунтовує важливу роль гіпоталамуса у регуляції адекватного забезпечення органів і тканин організму киснем відповідно до метаболічних потреб цих ор-

ганів за різних умов його функціонування. Згідно з уявленнями Всеволода Олексійовича, роль гіпоталамуса у регуляції великого і малого кіл кровообігу полягає не лише в гемодинамічному забезпеченні емоційно-поведінкових реакцій, але й у підтриманні кисневого гомеостазу через зміни газообміну в легенях внаслідок судинорухових реакцій у малому колі кровообігу, за допомогою впливу на метаболізм органів і тканин, а також завдяки регуляції розподілу кровотоку (і кисню) між ними. Крім того, на підставі виявлених під час подразнення деяких гіпоталамічних структур різко виражених пресорних реакцій у системі судин низького тиску (у малому колі та в портальних судинах) автор припускає можливість участі гіпоталамуса у розвитку легеневої та портальної регіонарних гіпертензій.

З 1985 по 1993 рр. В.О.Цибенко – завідувач кафедри фізіології людини і тварин Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка. Перебуваючи на цій посаді, В.О.Цибенко проявив організаторські здібності. Особливо коли у 1988 р. біологічний факультет було переведено у новозбудоване приміщення, організація роботи на новому місці потребувала від Всеволода Олексійовича як уміння, так і значних зусиль, щоб облаштувати кафедру, враховуючи всі потреби та перспективи її розвитку.

У 1991 р. з ініціативи професора В.О.Цибенка в складі відділу фізіології і фармакології травлення Інституту фізіології університету створена лабораторія фізіології кровообігу, науковим керівником якої він став. Основним завданням лабораторії є вивчення механізмів нейрогуморальної регуляції кровообігу та кисневого балансу в органах системи травлення. В 1996–2001 рр. Всеволод Олексійович за сумісництвом завідує відділом фізіології і фармакології травлення Інституту фізіології університету.

Визнанням наукового авторитету професора В.О.Цибенка є його участь в ро-

боті Міжнародних конгресів фізіологів і в зарубіжних наукових центрах, де він виступає з доповідями та ділиться науковим досвідом. Так, у 1993 р. він перебуває у творчому відрядженні в Канаді (м. Вінніпег), у 1995 р. в Японії (м. Мацуяма), у 1997 р. в Німеччині (м. Фрайбург).

Всеволод Олексійович – член редколегій кількох наукових журналів. Він автор і співавтор понад 200 праць у тому числі двох підручників: «Фізіологія серцево-судинної системи» (2002) та «Фізіологія людини і тварин» (2003), а також низки винаходів, що підтверджені авторськими свідоцтвами та патентом.

В.О.Цибенко – талановитий учений, котрий щиро ділиться своїм досвідом із молоддю. Під його керівництвом захищено 7 дисертацій. Його учні успішно працюють у науково-дослідних і навчальних закладах України та за кордоном.

Багато років В.О. Цибенко є членом спецрад Д 01.01.10 та Д 26.001.38 з захисту докторських і кандидатських дисертацій, в 1994–1996 рр. – член експертної ради ВАК України.

Усі його учні та співробітники щиро вітають ювіляра, бажають йому міцного здоров'я, щастя та успіхів у реалізації творчих задумів.